

KOMPENDIUM 2016

SLOVENSKÝ ČUVAC

Klubben för gårds- och boskapsvaktare
Svenska Bergs- och Herdehundklubben
Framtaget för domarkonferens 2016
KOMPENDIUM 2016

Kompendiet för slovenský cuvac är framtaget av Lisen Burmeister. Kompendiet är godkänt av dess specialklubb (Svenska Bergs- och Herdehundsklubben). Samtliga bilder har godkänts för kompendiets användning av respektive fotograf. Layout är gjord av Pernilla Sandström.

Översiktlig innehållsförteckning

<u>Ursprung</u>	3
<u>Helhetsintryck och måttförhållanden</u>	3
<u>Uppförande/karaktär</u>	3
<u>Huvud</u>	5
<u>Kropp</u>	8
<u>Rörelser</u>	11
<u>Hud, päls och färg</u>	12
<u>Fel</u>	14

OBS!

Vi ber Er uppmärksamma att på de exempelfotografier som använts kan det förekomma både felaktiga och utsökta detaljer i andra hänseenden än de som avses att demonstreras i kompendiets olika stycken.

VÄDJAN TILL DOMARE

När man närmar sig en slovenský cuvac är det mycket viktigt att man inte med ett leende går direkt fram och böjer sig över. Det är för denna ras ett hotande beteende som är en del av dess rastypiska vaksamma temperament.

Undvik till en början ögonkontakt, växla några ord med handlaren.

Fråga gärna om tandvisning och börja känna genom hunden framifrån.

Tänk på att slovenský cuvacen kan reagera på ovan klädsel såsom hattar och solglasögon.

FCI-nummer 142
Originalstandard 1965-08-18
FCI-Standard 1996-06-04; tyska och
engelska
SKKs Standardkommitté 2002-03-20

Ursprungsland/hemland
Slovakien

Användningsområde
Vall-, herde- och vakthund

FCI-Klassifikation
Grupp 1, sektion 1

Enligt en forskare skulle de flesta herde- och vakthundarna härstamma från det gamla sumererna. Det sumeriska uttrycket KU-AS-SA lär betyda ungefär "beridna herdars hundar". Både rasens internationella namn slovensky cuvac och svenska namn slovakisk cuvac används regelmässigt.

Slovensky cuvac är en av Tjekoslovariens nationalraser. När FCI erkände rasen 1965 fick den namnet Tchouvatch Slovaque.

Rasen har som bergshund en historik som går flera århundranden tillbaka. Den har funnits i bl a Tatra-bergen sedan urminnes tider och hjälper där bönderna med att valla och vakta djurhjordar. Det råder delade meningar om hur rasen uppstod men vad man vet så har den ett nära släktskap med raserna kuvasz, maremmano abruzzese och polski owczarek podhalanski. Även om slovensky cuvac alltid är vit så anses den även ha släktband med sarplaninac och kraski ovcar.

Rasen är ursprungligen framtagen som en vakthund och det har alltid varit och är än idag rasens huvudändamål. De är alltid vita för att enkelt att kunna skilja den från rovdjur. Utöver sin roll som vakthund har den kapacitet även för vallning och klövjning. Rasen är ytterst trogen, modig och alltid beredd till försvar, även när det rör sig om björn och varg.

Då det varit, och ännu är, en arbetande hund så måste den ha en hälsa och anatomisk konstruktion som möjliggör detta. Domare måste därför ha hundens funktion och användningsområde för ögonen när hundens exteriör bedöms.

Rasens bakgrund som herdehund/vakthund kan visa sig som ett ointresse och ett visst mått av avvaktande beteende gentemot främlingar, detta är helt normalt. Det är viktigt att särskilja ett ointresse från en rädsla, för det är inte acceptabelt att hundarna är rädda och otrygga. Domare bör närma sig hundarna lugnt och ta kontakt föraren innan hunden hanteras.

Bakgrund/ändamål

Slovensky cuvac har gemensamt släktskap med övriga vita bergshundar. Den har funnits i bland annat Tatraberget sedan urminnes tider och hjälper där bönderna med att valla och vakta djurhjordar. På 1930-talet påbörjades rasens stambok av professor Anton Hruza. Därefter har rasen utvecklats och stabiliserats i typ.

Helhetsintryck

Slovensky cuvac sammanfaller typmässigt med övriga bergshundar. Rasen är kraftig med ett imponerande yttre och tjock vit päls. Benstommen är kraftig, temperamentet är livligt och hunden är vaksam, orädd och alert. Sedan hundratals år har rasen acklimatiserat sig till det bistra klimatet i de slovakiska bergen och funnits speciellt i Tatraberget. Rasen är måttligt rektangulär med starka och ganska långa ben. Hundens vaksamhet och alerta sätt har givit rasen dess namn då det slovakiska ordet "cuvat" betyder höra. För att i mörker kunna skilja hunden från rovdjur föds rasen enligt urgammal tradition bara upp i vit färg.

Uppförande/karaktär

Rasen är ytterst trogen, modig och alltid beredd till försvar, även när det rör sig om björn och varg.

Det är av viktigt att rasen bibehåller de kvalitéer som krävs för att fungera som vakthund/herdehund. Funktionell anatomisk konstruktion och god hälsa har varit livsavgörande och ska även idag prioriteras. Slovensky cuvac besitter egenskaper gör att inför hantering bör domaren närma sig ekipaget på ett lugnt och mjukt sätt och lägga vinn om att ha kontakt med föraren innan hunden hanteras.

Vid anblicken ska en slovensky cuvac ska man få känslan av en måttligt rektangulär, kraftig och livlig hund. Dess helhetsintryck ska spegla att det är en hund framtagen för arbete utomhus i karga berg med tufft klimat.

Standarden nämner inte mycket om mentalitet – den nämner att det är en vakthund samt att aggressiva hundar inte ska tilldelas pris. Trots att mentaliteten inte får mer fokus i standarden är det mycket viktigt att tänka på hundarnas mentalitet. En hund som ska vara beredd till försvar mot björn och varg måste besitta en mental styrka som möjliggör detta och den mentala kapaciteten ska domare ha i bakhuvudet under sin bedömning. Rådiga, ängsliga, aggressiva och hetlevrade hundar ska inte placeras före hundar med gott psyke. Som domare är det viktigt att kunna skilja på en trygg hund med vaktande egenskaper och en osäker/otrygg hund och inte premiera de sistnämnda. Rasen har egenskaper som gör den till en stark och god väktare och de egenskaperna skall värderas och är inte något skäl till prisnedsättning.

Domare måste agera på ett sådant sätt att de inte provocerar hundarna.

Hundar med utmärkta helheter.

Huvud

Skallparti

Skallen skall vara kraftig och ha långsträckt form med ett brett hjässparti. Den breda pannan ska ha en grund pannfåra som avsmalnar bakåt. Ögonbrynsbågarna skall vara lagom välvda och böjda i sidled. Hjässan skall vara flat. Nacken skall vara tydligt avgränsad från den kraftiga, måttligt markerade nackknölen. Skallen skall i profil vara lätt välvd.

Stop

Stopet skall vara måttligt markerat.

Nostryffel

Nostryffeln skall vara svart, särskilt på sommaren.

Nosparti

Nosryggen skall vara rak, tämligen bred, avsmalna måttligt mot nostryffeln och motsvara ungefär halva huvudets längd. Nospartiet skall vara medellångt och trubbigt.

Läppar

Läpparna skall vara medeltjocka och åtliggande utan öppna mungipor. Slemhinnorna skall vara svarta och synas som en smal, icke överhängande läpprand runt munnen. Gommen skall vara svart.

Fel

Hängande läppar.

Diskvalificerande fel

Rosa fläckar på nostryffel, läppar eller ögonlockskanter.

Käkar/tänder

Käkarna skall vara starka med komplett saxbett.

Fel

Tångbett, saknade tänder.

Huvudet ska vara kraftigt men inte tungt eller överdimensionerat. Tikar har mindre huvuden än hanar men får inte ha klena eller snipiga skallar.

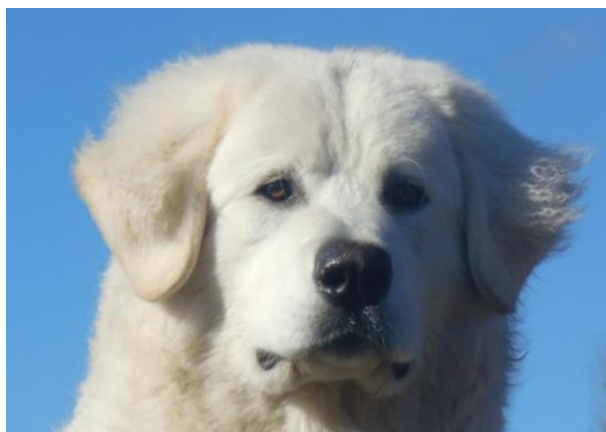
Hundar med karaktäristiskt stop.

Ljusare färg än svart färg på nostryffel förekommer och ska noteras. Pigmentbortfall som ger rosa nos är diskvalificerande.

Ett smalt eller snipigt nosparti är inte önskvärt, inte heller klent bett eller tunn haka/underkäke.

Hund med utmärkt nosparti och utmärkta läppar.

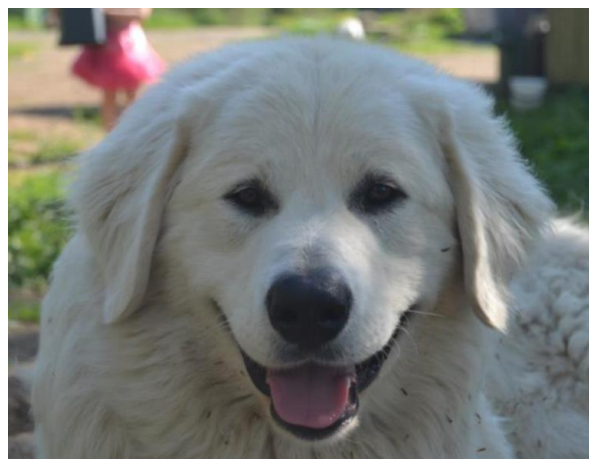
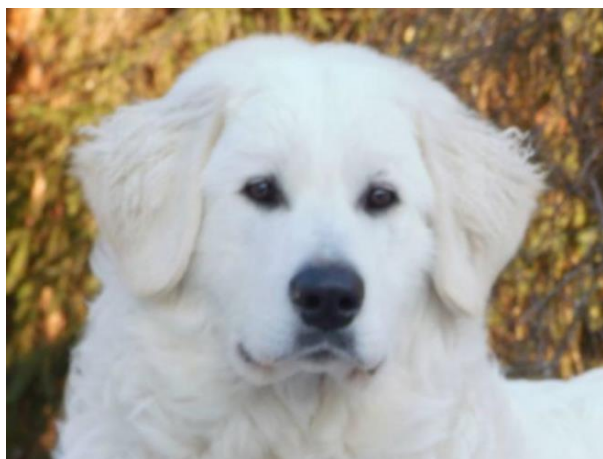

Hängande läppar är ett fel som ska bedömas utifrån hur gravt felet är. Pigmentbortfall på läpparna som ger rosa fläckar på läpparna är diskvalificerande.

Hane och tik med utmärkt könsprägel och rastypiska huvuden.

Ung hane kontra vuxen hane med utmärkta huvuden.

Ögon

Ögonen skall vara mörkbruna, ovala och placerade horisontellt.

Ögonlockskanterna skall vara svarta och åtliggande. Blinkhinnorna skall vara mörka vilket bidrar till den uttrycksfulla blicken.

Diskvalificerande fel

Ljusa ögon.

Öron

Öronen skall vara högt placerade och vara rörliga vid ansättningen. De skall vara måttligt långa och hänga intill huvudet. I vila skall den rundade nederkanten nå till i nivå med mungipan. På öronens nedre halvor skall pälsen vara kort och fin.

Fel

Asymmetriskt burna öron.

Hals

Halsen skall vara harmoniskt ansatt, vara lika lång som huvudet och bäras högt när hunden är alert. Hos hanhundar skall den vara mycket kraftfull och ha ordentlig man. Löst halsskinn får inte finnas.

Ögon som är för ljusa anses som ett diskvalificerande fel. Pigmentförlust som ger rosa ögonlockskanter är diskvalificerande. Hängande ögonlock eller inrullade ögonlock innebär en hälsopåverkan och ska kommenteras samt ge prisneddrag.

Hund med utmärkta ögon och öron.

Asymmetriskt burna öron är ett fel.

Halsen ska genom sin konstruktion och ansättning ge hunden en stolt och elegant hållning.

Kropp

Rygglinje

Rygglinjen skall vara plan.

Rygg

Ryggen skall vara medellång och stark.

Ländparti

Länden skall vara måttligt välvd. Den skall mjukt övergå i korset, vara muskulös, mycket stark och tillräckligt lång.

Kors

Korset skall vara starkt, brett och lätt sluttande.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall ha väl välvda och utvecklade revben som skall slutta bakåt och bilda en tydlig övergång till flankerna. Bringan skall vara bred. Bröstkorgensknappen skall vara belägen ovanför halva mankhöjden och bröstbenet skall nå nedanför armbågarna. Bröstkorgens längd skall överstiga halva kroppslängden. Bröstkorgens bredd skall vara en fjärdedel av mankhöjden.

Fel

Platt och otillräckligt djup bröstkorg.

Underlinje

Buk och flanker skall vara proportionerliga och buklinjen måttligt uppdragen.

Svans

Svansen skall vara lågt ansatt. I stillastående och vila skall svansen hänga lågt och nå till hasen. Formen skall vara rakt cigarrformad och inte böjd i spetsen. Under rörelse skall svansen bäras böjd över länder.

Fel

Svans som är böjd åt sidan.

Som den arbetande hund de är så det viktigt att ryggen är väl musklad och bär sig väl.

Bröstkorgen ska vara kraftig och ge ordentlig plats för lungorna så hunden kan arbeta uthålligt. Platt och otillräckligt djup bröstkorg är ett fel och ska bedömas utifrån sin gravhet.

Ung hane med utmärkt rygg, länd, bröstkorg och underlinje.

Extremiteter

Framställ

Frambenen skall vara raka och stadiga med goda vinklar mellan skuldra, överarm och armbåge. Benen är vanligtvis tämligen långa, särskilt hos hanhundar.

Skulderblad

Skulderbladen skall vara väl tillbakalagda och långa.

Överarm

Överarmarna skall vara muskulösa och ligga väl an mot kroppen och vara vinklade mot armbågarna.

Underarm

Underarmarna skall vara lodräta, starka, muskulösa och långa.

Handlov

Handlovarna skall ha kraftig benstomme och vara starka.

Mellanhand

Mellanhänderna skall vara korta, starka och måttligt vinklade sedda i profil.

Framtassar

Framtassarna skall vara starka, runda och slutna med starka tår och klor. De skall vara väl välvda och väl behårade. Trampdynorna skall vara tjocka och svarta.

Fel

Björnliska tassar.

Genomgående för framstället gäller att benen ska vara raka och som genom sin konstruktion ger en uthållighet och styrka.

Bakställ

Lår

Låren skall vara muskulösa, långsträckta och mycket breda.

Knäled

Knälederna skall vara kraftigt musklade och väl vinklade.

Underben

Underbenen skall vara starka och muskulösa.

Has

Hasorna skall vara starka med trubbiga vinklar. De skall vara tämligen lågt ansatta, men väl markerade och breda.

Mellanfot

Mellanfötterna skall vara korta, starka och lodrätt ställda. Övergången från haslederna skall inte vara knipt. I ursprungslandets standard anges att sporrar inte är önskvärda.

Fel

Sporrar.

Baktassar

Baktassarna skall vara något längre än framtassarna och tårna skall vara något kraftigare och mer välvda. I övrigt skall de ha samma form som framtassarna.

Fel

Björnlika tassar.

Genomgående för bakstället gäller att benen ska bakifrån vara raka och genom sin konstruktion ge uthållighet och styrka.

Sporrar anges i standarden som fel men enligt svensk lag är det förbjudet att avlägsna baksporrar.

Rörelser

Hunden skall röra sig med förvånansvärt lätt steg trots rasens kraftfulla byggnad. Den skall röra sig vigt och snabbt oavsett terräng eller väderlek. Gångarten är företrädesvis trav.

Rörelserna skall vara kraftfulla och de ska röra sig mjukt med lätthet och spänst, de får inte upplevas som tunga eller tröga. En slovensky cuvac är en arbetande hund och därför måste den ha ett hållbart rörelseschema. All form av hälta eller oren och stel gång ska kommenteras och efter gravhet ge prisnedsättning. Uppenbar hälta resulterar i KEP.

Hane i rörelse.

Hud

Huden skall vara lös på kroppen, i övrigt stram. Huden skall vara rosa och bara vara svartpigmenterad runt ögonen, på nosen och läpparna vid övergången till de svarta slemhinnorna. Även trampdynorna skall vara svarta.

Päls

Pälsstruktur

Med undantag för huvud och extremiteter skall pälsen vara tät utan att dela sig på ryggen. Det får inte heller finnas fransar på svansen eller på lårens baksidor.

Hanhundar skall ha en anslående man. Pälsen skall vara kort och åtliggande på huvud och ben och vara något längre på benens baksidor. Kort päls skall gradvis övergå till längre från öronansättningen och blanda sig i manen. Underullen skall vara fullständigt dold av långa täckhår på 5-15 cm.

Täckhåren skall vara mest vågiga i manen, i övrigt skall de vara måttligt vågiga men över ryggen bilda många vågor som går in i varandra. Enstaka vågor, som inte går ihop, är inte önskvärdt. Pälsen skall vara sammanhängande och luftig.

Underullen skall vara fin och tät. Dess längd skall motsvara hälften eller två tredjedelar av täckhårens längd. Även när hunden fällt sin underull och pälsen förlorat sin täthet skall pälsen, tack vare täckhårets vågor, behålla sin luftighet och inte dela sig på ryggen.

Fel

Tätt åtliggande päls med fransar.
Helt vågig päls.
Dåligt med päls på buk, flanker och genitalier.

Färg

Vit.

Gulaktiga nyanser vid öronansättningarna är tillåtna men inte önskvärda. Distinkta gula fläckar är inte tillåtna.

Diskvalificerande fel

Gula fläckar i pälsen.

Huden på kroppen får inte vara så överflödigt att den viker sig och riskerar att ge hudirritationer.

Tänk på att detta är arbetande hundar och många bor med lantbruksdjur eller ute året om, pälsen kommer därför att vara anpassad för utevistelse. Underullen kommer variera mycket över året och en hund i full vinterpäls har mycket underull och i sommarpäls endast lite underull.

Hane med utmärkt karaktäristisk man.

Rasen är alltid vit och annan färg inte tillåten. Gula fläckar är diskvalificerande fel.

Storlek/vikt

Mankhöjd

Hanhundar: 62-70 cm
Tikar: 59-65 cm

Vikt

Hanhundar: 36-44 kg
Tikar: 31-37 kg

Hundarna ska hålla sig inom måttangivelserna för mankhöjd. Det anses vara ett större fel att vara lite under minimimåttet än att vara lite över maximummålet.

Harmoni i storleken är viktigt och hundarna ska varken kännas små och klena eller överväxta och tunga.

Fel

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

Fel

- Tångbett, saknade tänder.
- Hängande läppar.
- Asymmetriskt burna öron.
- Platt och otillräckligt djup bröstorg.
- Svans som är böjd åt sidan.
- Björnlika tassar.
- Sporrar.
- Tätt åtliggande päls med fransar.
- Helt vågig päls.
- Dåligt med päls på buk, flanker och genitalier.

Diskvalificerande fel

- Rosa fläckar på nostrifyfel, läppar eller ögonlockskanter.
- Ljusa ögon.
- Gula fläckar i pälsen.

Nota bene

Hund får ej prisbelönas om den är aggressiv eller har anatomiska defekter som menligt kan påverka dess hälsa och sundhet.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Klubben för gårds- och boskapsvaktare
Svenska Bergs- och Herdehundklubben
Framtaget för domarkonferens 2016
KOMPENDIUM 2016